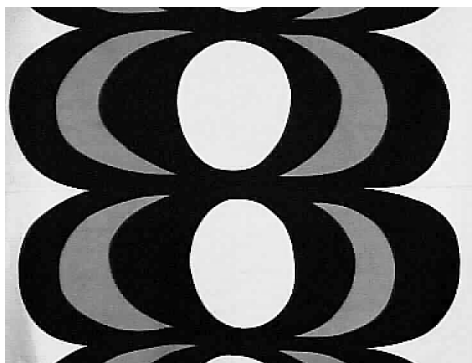

PAINOKANKAAT AJAN TUNNUSKUVINA

Maija Isola: *Kaivo*, 1964, Marimekon painokangas.

Maija Isola (1927–2001) tunnetaan ensi sijassa yhtenä keskeisenä Marimekon tekstiilisuunnittelijana ja 1960-luvun emansipoituneen sisustus- ja pukeutumiskulttuurin luojana. Hän työskenteli myös menestyksellisesti taidemaalarina ja osallistui vuodesta 1956 kotimaisiin ja kansainvälisiin näyttelyihin. Isolan tuotanto kehittyikin maalaustaiteen ja muotoilun luovassa jännitteessä.

Monet Isolan 1950-luvun maalaukset näyttävät saaneen sysäyksen konkretismin ja geometrisen abstraktion ideoista, joita taiteilija sovelsi vapaan subjektiivisesti. Abstraktin taiteen ankara älyllisyys sai hänen töissään leikkilisen surrealistisen tulkinnan. Varhaisten maalausten tilailluusiot vaihtuivat kuitenkin pian pinnan kysymyksiin ja samalla lähemmäksi tekstiilisuunnittelun tarpeita.

Isolan 1960-luvun guassimaalaukset olivat usein värikkäitä ja jatshtavan rytmikkäitä, 1970-luvulla hän suuntautui asetelmiin ja maisemiin, ja 1980-luvulla hän kiinnostui symboleista.

Valmistuttuaan Taideteollisesta keskuskoulusta 1949 Isola alkoi suunnitella kankaita Marimekolle, ja yhteistyötä jatkui aina vuoteen 1987 asti. *Amfora*-kangas vuodelta 1949 oli ehkä hänen ensimmäinen esiintymisensä Marimekon taiteilijana. Ornamentin aiheita olivat antiikin kaksikorvainen maljakko, kukat ja lehvä matissemaisen lennokkaasti hahmoteltuina vihreällä ja mustalla. 1950-luvun mallit vaihtelivat *Lissabon*-kankaan geometriasta (1954) *Ruusupuun* (1957) melko luonnonmukaiseen kuitenkin herkkään ilmaisuun.

Isolan 1960-luvun kankaiden suurissa kuvioissa voi aistia pop-taiteen tuulahduksen. *Kaivo* (1964) on esimerkki aikansa tunnuskuvaiksi kasvaneesta sisustustekstiilistä, joka perustui kukan tyyliteltyjä terälehtiä muistuttavaan koko kankaan levyiseen ornamenttiin. Kuinka monien ajan modernien kotien ikkunoihin se ripustettiin. Vauhdikkaasti aaltoilevat vaakaraidat olivat lähtökohtana *Lokki*-kankaassa (1961) ja diagonaaliaallot *TaiFuuni*-kankaassa (1968). Niiden muotoilu oli lähellä taiteilijan saman ajan maalauksia. Naisvartalon muodot muhkean rytmikkäänä pystyraitana näyttäisivät olleen *Gabriel*-kankaan (1968) pontimena. Tekstiilien pelkistetyssä kielessä oli popin huvittomuuden lisäksi minimalismin harkittua iskevyyttä. Isola harrasti kuitenkin myös pienimuotoista ja koristeellista kuviointia kuten esimerkiksi romanttisessa *Trotikka*-kankaassa (1960). Taiteilija palasi 1970-luvun kankaissaan monesti 1950-luvun luonnonmukaisuuteen. Se ehkä heijasteli realismia kohtaan kasvanutta yleistä kiinnostusta.